

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Václava Trajera a soudců JUDr. Jakuba Kroupy a Mgr. Ladislava Vaško ve věci

žalobce: **H. K.**, narozený „X“
bytem „X“
zastoupený advokátem JUDr. Michalem Magliou
sídlem T. G. Masaryka 282, 360 01 Karlovy Vary

proti
žalovanému: **Krajský úřad Ústeckého kraje, odbor dopravy a silničního hospodářství**
sídlem Velká Hradební 3118/48, 400 02 Ústí nad Labem

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 9. 2017, č. j. 4175/DS/2017,
JID: 147084/KUUK

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě prostřednictvím svého právního zástupce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 9. 2017, č. j. 4175/DS/2017, JID: 147084/KUUK, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí Magistrátu města Mostu, odboru správních činností (dále jen „správní orgán I. stupně“), ze dne 20. 7. 2017, sp. zn. 83/2017/OSČ/TI/045209-11, č. j. MmM/081607/2017/OSČ/MM, jímž bylo žalobci podle § 94 odst. 1 písm. c) ve spojení s § 82 odst. 1 písm. d) a § 2 písm. hh) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

komunikacích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“), odňato řidičské oprávnění pro skupiny „AM“, „B“ a „B1“ z důvodu nesplnění podmínky obvyklého bydliště na území České republiky. Současně byla žalobci podle § 113 zákona o silničním provozu stanovena povinnost odevzdat do 5 pracovních dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí řidičský průkaz ev. č. „X“.

Žaloba

2. Žalobce nejprve v úvodu žaloby shrnul podstatné skutečnosti vyplývající dle jeho názoru z odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí. V souvislosti s tím pak následně namítl, že správní orgán I. stupně založil své rozhodnutí o odnětí řidičského oprávnění nikoliv na důkazech, ale na údajných všeobecně známých skutečnostech vyplývajících z přípisů úřadů cizího státu, podle nichž mělo být v minulosti některým občanům Spolkové republiky Německo prostřednictvím určitých agentur garantováno získání řidičského oprávnění v České či Slovenské republice za situace, kdy je pozbyli ve své domovské zemi. Takovýto postup byl však podle žalobce zcela chybný a navíc i v rozporu s principem šetření práv účastníků řízení, práv nabytých v dobré víře jakož i oprávněných zájmů osob, jichž se činnost správního orgánu dotýká.
3. Žalobce měl především za to, že pokud v době, kdy mu bylo řidičské oprávnění vydáno, podmínky pro jeho udělení splňoval, nelze je následně ze strany správních orgánů zpochybňovat v důsledku později vzniklých pochybností, nadto nijak neprokázaných. Řízení o odnětí řidičského oprávnění podle § 94 odst. 1 zákona o silničním provozu sice umožňuje správním orgánům přezkoumávat věc, jež byla pravomocně ukončena, tohoto oprávnění ale dle názoru žalobce nelze zneužívat, neboť předmětný institut slouží jen k nápravě předchozích hrubých pochybení správního orgánu. Zejména tak není možné, aby tento v případě vzniku pochybností začal dodatečně vyzývat účastníka řízení k prokázání skutečností, které již byly v minulosti řádně posouzeny, a stanovoval negativní důsledek v podobě odnětí řidičského oprávnění za situace, že je účastník znovu neprokáže. Podle žalobce je to naopak správní orgán, který je povinen si obstarat důkazy zpochybňující tvrzení účastníka, důkazní břemeno v tomto smyslu leží na něm. Z těchto důvodů měl žalobce za to, že požadavek správních orgánů, aby prokázal své obvyklé bydliště v České republice, byl nezákonný. Současně považoval žalobou napadená rozhodnutí i za nepřezkoumatelná, neboť správní orgán I. stupně své odůvodnění nezaložil na žádných důkazech a žalovaný tuto vadu nenapravil ani v následném odvolacím řízení.
4. V dalším žalobním bodu připodobnil žalobce řízení o odnětí řidičského oprávnění k přezkumnému řízení podle § 94 a násl. zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), potažmo dále i k tzv. žalobě pro zmatečnost. Přezkumné řízení má dle něj určitá specifika, ať se již jedná o příslušnost správního orgánu, který je vede, či subjektivní a objektivní lhůty pro zahájení řízení a vydání rozhodnutí. V dané věci nicméně správní orgány postupovaly nikoliv v instancích přezkumného řízení, nýbrž podle § 94 odst. 1 zákona o silničním provozu, které žádné lhůty nestanoví, což představuje dle žalobce nepřiměřený zásah do práv nabytých v dobré víře. Z tohoto důvodu také žalobce navrhl, aby soud Ústavnímu soudu postoupil návrh na zrušení tohoto ustanovení.

Vyjádření žalovaného k žalobě

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

5. Žalovaný v písemném vyjádření k žalobě požadoval, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl. Uvedl, že řízení podle § 94 odst. 1 zákona o silničním provozu je zahajováno z moci úřední mimo jiné v případě, kdy dodatečně dojde najevo, že v době vydání řidičského oprávnění nebyly splněny veškeré podmínky pro jeho udělení. Zákon přitom způsob, jakým se správní orgán o těchto pochybnostech dozví, neřeší – může tomu být jak z jeho úřední činnosti, tak z podnětu jiného úřadu, instituce či občana. Na správním orgánu poté pouze je, aby posoudil, zda je tento podnět pro zahájení řízení důvodný. Pokud tedy správní orgán I. stupně v daném případě zahájil řízení na základě podnětu Ministerstva dopravy a Spolkového úřadu Německa Kraftfahrt Bundesamt ve Flensburgu, byl jeho postup dle žalovaného v souladu se zákonem.
6. Žalovaný dále v této souvislosti uvedl, že v rámci zahájeného řízení o odnětí řidičského oprávnění správní orgán I. stupně zpětně zkoumal, zda žalobce v době vydání splňoval podmínku obvyklého bydliště na území České republiky. Správní orgán sice vycházel z žalobcem předloženého potvrzení o přechodném pobytu jakožto podkladu ve smyslu § 92 odst. 4 písm. d) bodu 1. zákona o silničním provozu, to se však v kontextu ustálené judikatury a rozhodovací praxe jeví jako nedostatečný důkaz. Podle žalovaného tedy bylo za této situace právě odpovědností žalobce, aby unesl důkazní břemeno k prokázání splnění podmínek obvyklého bydliště v České republice a udělení řidičského oprávnění, této povinnosti ale nedostál.
7. K námitce týkající se procesních aspektů řízení o odnětí řidičského oprávnění žalovaný konstatoval, že předmětné řízení představuje vůči správnímu řádu speciální úpravu. V jeho rámci se tak např. neuplatní žádné propadné lhůty, naopak k odnětí oprávnění může dojít prakticky bez ohledu na to, jaká doba od jeho udělení uplynula. Dle názoru žalovaného je to totiž žadatel, kdo si již v době podání žádosti musí být vědom, že důkazní povinnost k prokázání splnění podmínek leží na něm, přičemž jím předložené důkazy mohou být v budoucnu kdykoliv podrobeny ověření pravdivosti. Pokud tak v průběhu původního řízení o udělení řidičského oprávnění žalobci příslušný správní orgán zcela rezignoval na prověření údaje o obvyklém bydlišti, bylo možné tuto skutečnost prověřit až v rámci řízení o odnětí oprávnění. Ochrana dobré víry účastníka je přitom dle žalovaného zabezpečena tím, že dle § 94 odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu se oprávnění neodejme, když vyjde najevo, že jeho držitel již podmínku obvyklého bydliště splňuje.
8. V předmětné věci žalobce dle žalovaného své obvyklé bydliště neprokázal, a to ačkoliv si musel být vědom, že o uvedené skutečnosti existují závažné pochybnosti. Přesto se nepokusil své tvrzení podpořit jakýmkoliv důkazy. Z tohoto důvodu měl žalovaný za to, že jeho postup i postup správního orgánu I. stupně byl v souladu se zákonem.

Posouzení věci soudem

9. O žalobě soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), bez jednání, neboť žalovaný s takovýmto projednáním udělil svůj souhlas a žalobce nesdělil do dvou týdnů od doručení výzvy svůj nesouhlas s takovýmto projednáním, ačkoliv byl ve výzvě výslovně poučen, že nevyjádří-li se v dané lhůtě, má se za to, že souhlas s rozhodnutím bez jednání uděluje.
10. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení podle části třetí hlavy druhé prvního dílu s. ř. s., který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a v § 75 odst. 2 věty první tohoto zákona. Z ní vyplývá, že soud přezkoumává rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil. Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

v žalobě nebo během lhůty dvou měsíců ode dne, kdy bylo rozhodnutí žalobci oznámeno doručením písemného vyhotovení, jak stanoví § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení odůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud z úřední povinnosti přihlídnout toliko k takovým vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají jeho nicotnost podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky v projednávané věci nebyly zjištěny.

11. Z obsahu spisové dokumentace, kterou soudu předložil žalovaný, byly zjištěny následující podstatné skutečnosti. Dne 20. 3. 2017 byl správnímu orgánu I. stupně doručen podnět Ministerstva dopravy k prověření řidičských oprávnění několika osob (mezi nimi i žalobce), k němuž byly připojeny podklady pocházející ze Spolkového úřadu Německa Kraftfahrt Bundesamt ve Flensburgu.
12. Dne 26. 4. 2017 vydal správní orgán I. stupně oznámení o zahájení správního řízení ve věci odnětí řidičského oprávnění žalobci a současně jej vyzval, aby ve lhůtě 30 dnů ode dne doručení tohoto oznámení doručil mimo jiné dokumenty prokazující jeho osobní a profesní vazby k České republice, a to za účelem prokázání splnění podmínky obvyklého bydliště k rozhodnému datu 6. 6. 2012, tj. ke dni podání žádosti o udělení řidičského oprávnění.
13. Na uvedenou výzvu žalobce reagoval tím, že správnímu orgánu I. stupně předložil potvrzení o přechodném pobytu na území platném od 13. 1. 2009 s tím, že doplnil, že v České republice pobýval od 14. 1. 2009 do 4. 6. 2012.
14. Dne 28. 6. 2017 správní orgán I. stupně žalobce informoval o jeho právu na seznámení se s podklady pro vydání rozhodnutí, a jelikož tohoto oprávnění žalobce nevyužil, správní orgán dne 20. 7. 2017 vydal shora vymezené prvostupňové rozhodnutí, jímž žalobci řidičské oprávnění odňal.
15. Proti uvedenému rozhodnutí podal žalobce v zákonné lhůtě odvolání, o němž dne 11. 9. 2017 rozhodl žalovaný žalobou napadeným rozhodnutím tak, jak bylo uvedeno.
16. Soud se úvodem svého posouzení nejprve zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti žalobou napadených rozhodnutí, neboť v případě, že by dospěl k závěru o její důvodnosti, musel by přistoupit k jejich zrušení bez dalšího.
17. Podle § 68 odst. 3 věty první správního řádu platí, že v odůvodnění rozhodnutí se uvedou důvody výroku nebo výroků rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí.
18. Soud s odkazem na shora citované ustanovení § 68 odst. 3 správního řádu konstatuje, že z odůvodnění rozhodnutí musí být vždy zřejmé, z jakých skutkových zjištění správní orgán ve vztahu k jím vyhlášenému výroku vycházel a na základě jakého právního názoru k závěrům o něm dospěl. Správní rozhodnutí, které takovouto skutkovou a právní úvahu neobsahuje, je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 8. 2007, č. j. 6 Ads 87/2006-36, dostupný obdobně jako všechna dále citovaná rozhodnutí na www.nssoud.cz), neboť nemůže plnit svou základní funkci, tedy osvětlit účastníkům řízení, na základě jakých skutečností bylo rozhodnuto tak, jak je uvedeno v jeho výroku. Jak přitom uvedl Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 19. 10. 2011, č. j. 1 As 93/2011-79, „[v]ýrok rozhodnutí, jehož konkrétní znění je výsledkem Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

užití správního uvážení, se při faktické absenci jakékoliv úvahy o tom, proč má být přistoupeno k jedné z několika v úvahu připadajících variant, bude výsledkem buď rozhodování automatického anebo rozhodování svévolného. Automatismus příslušná právní norma nezakládá, svévole je pak naprosto nepřípustná [...]. Takové rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.“

19. V daném případě soud z odůvodnění rozhodnutí správního orgánu I. stupně zjistil, že obsahuje nejprve shrnutí zjištěného skutkového stavu, včetně listin získaných ve vztahu k posouzení otázky obvyklého bydliště z úřední povinnosti a rovněž předložených žalobcem, dále vymezení relevantní právní úpravy, aplikaci skutkového stavu na ni a konečně i odkazy na konkrétní judikaturu soudů, která se uvedené problematiky dotýká. Vzhledem k tomu soud konstatuje, že přezkoumávané odůvodnění napadeného rozhodnutí má zcela logickou strukturu, skutkový stav v něm vylíčený je založen na relevantních důkazech a právní závěry vycházejí z přesvědčivých argumentů. Obdobným způsobem je pak koncipováno i žalobou napadené rozhodnutí žalovaného, který dále myšlenky týkající se posuzování otázky obvyklého bydliště a jeho neprokázání ze strany žalobce rozvinul, přičemž se současně vypořádal i se vznesenými odvolacími námitkami. S ohledem na uvedené proto soud nedospěl k závěru, že by napadená rozhodnutí trpěla vadou nepřezkoumatelnosti, a proto má uvedenou námitku za nedůvodnou.
20. Dále se soud věnoval výkladu principů, na nichž je založeno řízení o odebrání řidičského oprávnění podle zákona o silničním provozu.
21. Podle § 2 písm. hh) zákona o silničním provozu platí, že obvyklé bydliště na území České republiky je pro účely tohoto zákona místo trvalého pobytu fyzické osoby na území České republiky, nebo pokud fyzická osoba nemá na území České republiky trvalý pobyt, místo na území České republiky, kde fyzická osoba pobývá alespoň 185 dnů v kalendářním roce z důvodů osobních vazeb, kterými se rozumí zejména soužití ve společné domácnosti, rodinné vazby, vlastnictví nebo nájem nemovitosti, a popřípadě zároveň i z důvodů podnikání, výkonu jiné samostatně výdělečné činnosti nebo závislé práce na území České republiky, nebo pobývá z důvodu osobních vazeb a pravidelně se na toto místo vrací, ačkoliv podniká, vykonává jinou samostatně výdělečnou činnost nebo závislou práci v jiném státě, není-li výkon takovéto činnosti v jiném státě omezen na dobu určitou.
22. Podle § 82 odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu platí, že řidičské oprávnění lze udělit pouze osobě, která má na území České republiky obvyklé bydliště nebo zde alespoň 6 měsíců studuje.
23. Podle § 94 odst. 1 písm. c) zákona o silničním provozu platí, že příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností řidičské oprávnění odejme, pokud jeho držitel nesplňoval při udělení řidičského oprávnění podmínky uvedené v § 82; v případě nesplnění podmínky uvedené v § 82 odst. 1 písm. d) se řidičské oprávnění neodejme, pokud v řízení vyjde najevo, že držitel řidičského oprávnění již tuto podmínku splňuje.
24. Z předestřené dikce § 94 odst. 1 písm. c) zákona o silničním provozu vyplývá, že v něm zákonodárce upravil možnost odnětí řidičského oprávnění v situacích, kdy dodatečně vyjde najevo, že žadatel již při jeho udělení nesplňoval podmínky stanovené v § 82 zákona o silničním provozu (mezi ně mimo jiné patří i obvyklé bydliště žadatele na území České republiky). Žalobci lze dát přitom zcela za pravdu, že např. oproti přezkumnému řízení podle správního řádu se jedná o ustanovení velmi přísné, neboť § 94 odst. 1 písm. c) zákona o silničním provozu nestanoví pro zahájení řízení žádná omezení, např. v podobě propadných lhůt. K zahájení řízení, a následnému odnětí řidičského oprávnění tak může Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

dojít v zásadě kdykoli bez ohledu na to, jaká doba již od udělení řidičského oprávnění uplynula. Důvodem této speciální právní úpravy *sui generis*, kterou však nelze považovat ani za již zmíněné přezkumné řízení, ani např. za obnovu řízení, je však dle soudu toliko silný veřejný zájem na zajištění bezpečnosti silničního provozu, který je podporován i na úrovni evropské legislativy např. ve směrnici Evropského parlamentu a Rady č. 2006/126/ES, o řidičských průkazech. Obecná pravidla pro jiná řízení mimořádného charakteru se tak, jak se mylně domníval žalobce, neuplatní.

25. Výkladem § 94 odst. 1 písm. c) zákona o silničním provozu se zabýval také Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 19. 2. 2019, č. j. 6 As 210/2018-39. Konstatoval, že „*k odnětí řidičského oprávnění dochází s účinky ex nunc, nikoliv ex tunc. Nezpůsobuje tedy retroaktivní účinky, neočekávatelných a nepředvídatelných rozměrů*“, jak se domnívá stěžovatel. [...] Nelze odhlédnout od skutečnosti, že ustanovení § 94 odst. 1 písm. c) zákona o silničním provozu může dopadat na celou řadu situací, v nichž se prokáže, že držitel řidičského oprávnění nesplňoval v době jeho udělení zákonem stanovené požadavky. Řidičské oprávnění tak může být například i odebráno osobě, které byl v jiném členském státě EU udělen zákaz řízení, a to i na dlouhou dobu. Po tuto dobu by pak neměla správním orgánům bránit jakákoliv jiná lhůta v odebrání nezákonně uděleného řidičského oprávnění, pokud se o zákazu řízení (či obdobném opatření) dozví. [...] Je třeba si uvědomit, že oním výchozím a nejobecnějším účelem opatření upraveného v § 94 odst. 1 písm. c) zákona o silničním provozu je v maximální možné míře zajistit bezpečnost silničního provozu, tj. eliminovat i takové situace, kdy by se stala účastníkem silničního provozu na základě udělení řidičského oprávnění osoba, která nesplňovala zákonné podmínky, tj. například byla v jiném členském státě dočasně (byť s ohledem na tamější vnitrostátní pravidla třeba i dlouhodobě) zbavena řidičského oprávnění (viz požadavek dle § 82 odst. 2 zákona o silničním provozu), avšak v době udělení řidičského oprávnění v ČR nebyla tato skutečnost známa. Podle Nejvyššího správního soudu tedy lze identifikovat obzvláště silný veřejný zájem, který aprobuje opatření upravené v ustanovení § 94 odst. 1 písm. c) zákona o silničním provozu, tj. aby v případě takového dodatečného zjištění existovala možnost řidičské oprávnění odejmout, a to bez konkrétního časového omezení pro tento postup.“
26. Pokud tedy žalobce např. v souvislosti s vedením řízení namítal porušení ochrany svých práv nabytých v dobré víře, nelze s jeho argumenty souhlasit. Pojem dobrá víra vymezil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 22. 9. 2011, č. j. 1 As 94/2011-102, jako objektivně posuzované vědomí jednotlivce o souladu jednání s právem. Vyslovil, že „*dobrá víra jako nezaviněná nevědomost chrání jedince, který se zřetelem ke všem okolnostem nevěděl a ani nemohl vědět, že určitý stav je v rozporu s právem*.“ Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 2. 2015, č. j. 2 As 241/2014-36, přitom dále platí, že „*[p]osouzení, zda svědčí účastníkovi řízení dobrá víra, záleží vždy na konkrétních skutkových a právních okolnostech. Pro vznik a trvání dobré víry je podstatná zejména doba, která uplynula od vydání nezákonného rozhodnutí, ale také příčina, míra a povaha zjištěné nezákonnosti*.“
27. Jak již soud i s odkazem na shora citovanou judikaturu uvedl, smyslem § 94 odst. 1 písm. c) zákona o silničním provozu je možnost odejmout řidičské oprávnění osobě, která již v době jeho udělení nesplňovala zákonem stanovené podmínky a pouze se spoléhala na to, že pokud jí byl řidičský průkaz vydán, zachová si řidičské oprávnění i nadále. V takovém případě ale nelze hovořit o dobré víře žadatele, do jehož práv by mohlo řízení o odebrání řidičského oprávnění jakkoliv zasáhnout, a jemuž by svědčilo legitimní očekávání na zachování stavu, který lze však ve skutečnosti považovat za protiprávní. Přímo k otázce obvyklého bydliště přitom soud zdůrazňuje, že sám § 94 odst. 1 písm. c) zákona o silničním provozu umožňuje žadateli dodatečně doložit, že danou podmínku již splňuje, a Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

v důsledku toho protiprávní stav zhojit, aniž by mu bylo řidičské oprávnění odňato. Tím ze strany zákonodárce dochází i k naplnění principu proporcionality tak, aby bylo možné eliminovat nepřiměřený zásah do práv účastníků, jež alespoň následně obvyklé bydliště v České republice získají.

28. V daném případě si nicméně musel být žalobce vědom, že dobrou vírou nedisponuje, neboť jak ještě bude uvedeno, nedoložil správnímu orgánu I. stupně s jedinou výjimkou žádné důkazy, které by osvědčovaly jeho obvyklé bydliště v České republice v rozhodné době pro vydání řidičského oprávnění.
29. Soud dále zdůrazňuje, že pokud právní úprava řízení o odnětí řidičského oprávnění podle § 94 odst. 1 písm. c) zákona o silničním provozu nepřímou umožňuje, aby správní orgány prověřovaly správnost předchozího rozhodnutí o udělení řidičského oprávnění, může tím dojít i k prolomení principu presumpce správnosti rozhodnutí o udělení řidičského oprávnění. Nejvyšší správní soud k tomu dále v již citovaném rozsudku č. j. 6 As 210/2018-39, dokonce deklaroval, že „[v]ýklad stěžovatele, podle kterého, pokud již jednou bylo řidičské oprávnění uděleno, má se mít za to, že podmínky byly splněny, by činil ustanovení § 94 odst. 1 písm. c) zákona o silničním provozu zcela nepoužitelným.“ S ohledem na smysl a účel § 94 odst. 1 písm. c) zákona o silničním provozu tak nelze bránit zpětnému prověřování splnění podmínek pro udělení řidičského oprávnění, s nímž dotčená ústavně konformní právní úprava výslovně počítá, což však opětovně nepředstavuje žádný zásah do oprávněných zájmů účastníků. Vzhledem k tomu soud neshledal ani žádný důvod pro postoupení návrhu na zrušení ustanovení § 94 odst. 1 zákona o silničním provozu Ústavnímu soudu.
30. Pokud žalobce dále namítal, že správní orgány založily svá rozhodnutí o odnětí řidičského oprávnění nikoliv na důkazech, ale na údajných všeobecně známých skutečnostech vyplývajících z přípisů úřadů cizího státu, lze k tomu poznamenat, že podle § 50 odst. 1 správního řádu platí, že podklady pro vydání rozhodnutí mohou být zejména návrhy účastníků, důkazy, skutečnosti známé správnímu orgánu z úřední činnosti, podklady od jiných správních orgánů nebo orgánů veřejné moci, jakož i skutečnosti obecně známé. Z uvedeného jednak plyne, že správnímu orgánu I. stupně nic nebránilo, aby v případě zahájení a následného vedení řízení o odnětí řidičského oprávnění vycházel mimo jiné i z informací od Ministerstva dopravy ve spojení s podklady postoupenými od Spolkového úřadu Německa Kraftfahrt Bundesamt ve Flensburgu, především ale jak osvětlil žalovaný ve vyjádření k žalobě, uvedené listiny správnímu orgánu I. stupně sloužily zejména jako podnět pro vyhodnocení nutnosti zahájit toto řízení z moci úřední.
31. Pro danou věc je nicméně ještě podstatnější, že to byl naopak žalobce, nikoliv správní orgány, kdo měl s ohledem na vznik pochybností o tom, že v době vydání řidičského oprávnění splňoval podmínku obvyklého bydliště, tuto skutečnost správnímu orgánu I. stupně v průběhu řízení o odejmutí řidičského oprávnění prokázat. Ačkoliv se totiž nejednalo o řízení o žádosti, tížilo břemeno tvrzení a důkazní práve žalobce, jenž musel osvědčit naplnění předmětného požadavku buď zpětně, nebo alespoň v mezidobí od udělení řidičského oprávnění. S uvedenou argumentací přitom souhlasí i Nejvyšší správní soud, který ve zmíněném rozsudku č. j. 6 As 210/2018-39, konstatoval, že „[b]ýt lze stěžovateli přisvědčit, že obecně tíží důkazní břemeno v řízení o žádosti žadatele a v řízení zahajovaném z moci úřední naopak správní orgán, přičemž řízení podle § 94 odst. 1 písm. c) zákona o silničním provozu je stricto sensu samostatným řízením zahajovaným ex offio, nelze odhlédnout od jeho specifik, jakož i účelu, který byl přijatou úpravou sledován. Toto řízení nemůže být chápáno zcela izolovaně od původního řízení o udělení řidičského oprávnění, kde je

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

žadatel povinen prokázat splnění podmínek pro vydání řidičského průkazu. [...] Důkazní břemeno tudíž leželo zcela na účastníkovi řízení, což odpovídá též logice věci, neboť pro osobu, která skutečně pobývá (resp. pobývala) na území České republiky a má zde též osobní vazby, není těžké doložit tyto pozitivní skutečnosti. Naopak těžko bude správní orgán prokazovat negativní skutečnost, že žadatel na území České republiky obvyklé bydliště neměl a nemá (obzvláště když žadatel může fakticky pobývat na území České republiky, ale nikoliv v místě formálně doloženého pobytu). [...] [Z těchto důvodů by bylo proti smyslu § 94 odst. 1 zákona o silničním provozu se domnívat], že jsou to naopak správní orgány, které mají prokazovat, že podmínka obvyklého bydliště splněna nebyla. Ustanovení § 94 odst. 1 písm. c) zákona o silničním provozu musí být chápáno jako speciální důvod obnovy řízení, v němž je třeba trvat na stejných principech jako v původním řízení o žádosti o udělení řidičského oprávnění.

32. S ohledem na shora uvedené lze proto uzavřít, že to byl žalobce, koho tížilo důkazní břemeno ohledně prokázání obvyklého bydliště na území České republiky, a to buď v době udělení řidičského oprávnění, nebo v době řízení o jeho odnětí. V daném případě ale v řízení nebylo možné vycházet z prakticky žádných podkladů, neboť žalobce navzdory výzvě správního orgánu I. stupně doložil pouze své vyjádření o délce pobytu spojené s potvrzením o přechodném pobytu na území platném od 13. 1. 2009. Naopak nijak neosvědčil skutečnosti prokazující jeho osobní a profesní vazby k České republice ke dni podání žádosti o udělení řidičského oprávnění, a to přesto, že uvedená výzva obsahovala příklamý výčet podkladů, kterými by bylo možné obvyklé bydliště prokázat. Stejně tak žalobce následně nevyužil ani svého práva na seznámení s podklady pro vydání rozhodnutí, pročez za této situace nelze správním orgánům vytýkat, že při posouzení dané problematiky hodnotily pouze důkazy, které měly k dispozici. V neposlední řadě je pak i podstatné, že v rámci svého postupu vycházely z ustálené judikaturní praxe soudů, podle níž je nutné, aby obvyklé bydliště bylo prokázáno nejen ve formálním, nýbrž i v materiálním slova smyslu (k tomu srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 11. 2013, č. j. 6 As 47/2013-68, nebo ze dne 12. 2. 2015, č. j. 7 As 287/2014-36), kdy naopak oproti předchozímu stavu byly povinny opustit dosavadní ryze formální pohled na podmínku obvyklého bydliště. Z tohoto důvodu považuje soud veškeré námitky týkající se dokazování v rámci řízení za nedůvodné.
33. S ohledem na výše uvedené skutečnosti soud uzavírá, že žádné ze žalobních tvrzení o pochybení žalovaného či správního orgánu I. stupně neshledal důvodným, proto žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. výrokem I. rozsudku v plném rozsahu zamítl.
34. Současně s tím soud v souladu s § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. výrokem II. rozsudku nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce neměl ve věci úspěch a žalovanému žádné náklady řízení nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly, a navíc je ani nepožadoval.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Ústí nad Labem 30. září 2020

Mgr. Václav Trajer, v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

(K.ř.č. 1 - rozsudek)